

Verslag reacties consultatie DCAT-AP-NL

Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Bureau Forum Standaardisatie
Datum:	9 mei 2026
Versie:	1.0
Bijlage:	n.v.t.

1. Inleiding

Dit verslag bevat de openbare reacties uit de openbare consultatie DCAT-AP-NL van het Forum Standaardisatie van 24 maart 2026 tot en met 21 april 2026 op internetconsultatie.nl.

De consultatie is onderdeel van de toetsing van het Forum Standaardisatie of de standaard DCAT-AP-NL geschikt is om te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit').

In deze openbare consultatie kon men reageren op het advies van de experts die waren betrokken bij het expertonderzoek voor deze toetsing. Dit [expertadvies](#) maakte deel uit van de openbare consultatie.

In de openbare consultatie zijn drie reacties ontvangen, inclusief één bijlage. In het volgende hoofdstuk zijn de antwoorden van de respondenten een-op-een en de bijlage ongewijzigd overgenomen van de [Pagina reacties](#) van de consultatie.

2. Reacties uit de openbare consultatie

2.1. Reactie van Wessel Pannebakker

Amsterdam

Datum: 24 maart 2026

2.1.1. Vraag 1

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies van de experts om versie 3.0 van DCAT-AP-NL te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit'-verplichting) via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van het Forum Standaardisatie (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

"1. ECONOMISCHE VALORISATIE VIA STANDAARDISATIE

De structurele daling van de arbeidsproductiviteit, zoals benadrukt in het Draghi-rapport (2024), vereist een radicale verlaging van de transactiekosten bij data-acquisitie. DCAT-AP-NL 3.0 fungeert hier als de noodzakelijke interface tussen publieke datavoorraden en private innovatie. Door metadata over domeinen heen te uniformeren, wordt de ontdekkingsfase van datasets geprotocolleerd. Dit verkort de doorlooptijd voor R&D bij data-intensieve bedrijven aanzienlijk, omdat de handmatige harmonisatie van gefragmenteerde bronbeschrijvingen komt te vervallen.

2. OVERBRUGGING VAN DE AI-IMPLEMENTATIEKLOOF

De lage AI-adoptiegraad bij Nederlandse bedrijven (11 procent volgens het AI Deltaplan) is direct gerelateerd aan de hoge kosten voor datacleaning en de onzekerheid over databronnen. Metadata is de structurele oplossing voor dit causale knelpunt. DCAT-AP-NL 3.0 maakt het mogelijk om Retrieval-Augmented Generation (RAG) en andere AI-toepassingen op betrouwbare wijze te voeden met overheidsdata door provenance en kwaliteit machine-interpreteerbaar te maken. Zonder deze standaard blijven AI-modellen beperkt door ongestructureerde input, wat grootschalige implementatie in de private sector financieel onhaalbaar maakt.

3. STRATEGISCHE INTEROPERABILITEIT EN SCHAALCOHESIE

Digitale soevereiniteit binnen de Europese dataruimtes is onhaalbaar bij het handhaven van nationale koppen. De volledige synchronisatie van DCAT-AP-NL 3.0 met de Europese specificaties elimineert technische handelsbelemmeringen voor Nederlandse tech-bedrijven die over de grens opereren. Het intrekken van de verouderde DCAT-aanbeveling is daarbij een dwingende voorwaarde om technische schuld in overheidssystemen te saneren en compliance met de Data Governance Act te garanderen zonder kostbare ad-hoc koppelingen.

4. INTEGRATIE VAN DOMEINSPECIFIEKE SILO'S

De spanning tussen generieke metadata en domeinspecifieke sta

(Tekst ingekort wegens tekenlimiet)"

2.1.2. Vraag 2

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies van de experts om de internationale standaard DCAT (versie 'recommendation 16-01-2014') niet meer aan te bevelen aan de overheid via de lijst aanbevolen standaarden van het Forum Standaardisatie. (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.3. Vraag 3

Geef hier indien gewenst uw reactie op het opgestelde functioneel toepassingsgebied (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.4. Vraag 4

Geef hier indien gewenst uw reactie op het geformuleerde nut en de geformuleerde mogelijkheden van het gebruik van versie 3.0 van DCAT-AP-NL voor en door de overheid (hoofdstuk 2, paragraaf 2 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.5. Vraag 5

Geef hier indien gewenst uw reactie op het doorlopen proces van het expertadvies (hoofdstuk 3 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.6. Vraag 6

Geef hier indien gewenst uw reactie op de samenstelling van de expertgroep (hoofdstuk 4 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.7. Vraag 7

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Toegevoegde waarde" (hoofdstuk 5, paragraaf 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.8. Vraag 8

Zijn de kosten van implementatie acceptabel en zijn deze kosten bekend en inzichtelijk voor zover voor u bekend (hoofdstuk 5, vraag 5.1.4.1)?

[geen reactie]

2.1.9. Vraag 9

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Open standaardisatieproces" (hoofdstuk 5, paragraaf 2 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.10. Vraag 10

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies om aan Geonovum het predicaat Uitstekend beheer toe te kennen voor het beheer van deze standaard.

Toelichting: indien de beheerder volledig voldoet aan het criterium 'Open standaardisatieproces' en het vertrouwen er is dat in het beheerproces voor die standaard alle mogelijke belangen die spelen rondom die standaard zorgvuldig worden afgewogen, kan het OBDO dit predicaat toekennen. De beheerorganisatie hoeft dan vervolgens een nieuwe versie van de standaard niet meer voor te leggen voor toetsing middels een procedure.

[geen reactie]

2.1.11. Vraag 11

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Draagvlak" (hoofdstuk 5, paragraaf 3 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.12. Vraag 12

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Opname op de lijst bevordert adoptie" (hoofdstuk 5, paragraaf 4 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.13. Vraag 13

Geef hier indien gewenst uw aanvullend commentaar aan het Forum Standaardisatie en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) in verband met de inhoud van dit expertadvies en/of het gevolgde proces.

[geen reactie]

2.2. Reactie van Anoniem

Inhoudelijke reactie is geleverd middels een PDF-document.

Den Haag

Datum: 17 april 2026

2.2.1. Vraag 1

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies van de experts om versie 3.0 van DCAT-AP-NL te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit'-verplichting) via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van het Forum Standaardisatie (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.2. Vraag 2

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies van de experts om de internationale standaard DCAT (versie 'recommendation 16-01-2014') niet meer aan te bevelen aan de overheid via de lijst aanbevolen standaarden van het Forum Standaardisatie. (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.3. Vraag 3

Geef hier indien gewenst uw reactie op het opgestelde functioneel toepassingsgebied (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

"In het FDS is in het OBDO de afspraak vastgesteld dat de metadata van de datasets en datadiensten is beschreven en op gestandaardiseerde wijze openbaar ontsloten. En dat de beschrijvende kenmerken van datasets en datadiensten (dataservices) is opgebouwd volgens een versie van de DCAT standaard. Het gaat hier alleen om de situatie dat de metadata wordt gebruikt door organisaties uit verschillende sectoren/domeinen. De sector/domein bepaalt zelf welke metadatastandaard(en) worden toegepast voor gebruik door organisaties binnen de eigen sector. Het toepassingsgebied van het DCAT3 nl profiel bevat een beperking dat dit alleen bij het uitwisselen van beschrijvingen tussen gegevenscatalogi zou gaan gelden uit verschillende domeinen. Dit wordt gezien als een onnodige drempel bij adoptie."

2.2.4. Vraag 4

Geef hier indien gewenst uw reactie op het geformuleerde nut en de geformuleerde mogelijkheden van het gebruik van versie 3.0 van DCAT-AP-NL voor en door de overheid (hoofdstuk 2, paragraaf 2 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.5. Vraag 5

Geef hier indien gewenst uw reactie op het doorlopen proces van het expertadvies (hoofdstuk 3 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.6. Vraag 6

Geef hier indien gewenst uw reactie op de samenstelling van de expertgroep (hoofdstuk 4 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.7. Vraag 7

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Toegevoegde waarde" (hoofdstuk 5, paragraaf 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.8. Vraag 8

Zijn de kosten van implementatie acceptabel en zijn deze kosten bekend en inzichtelijk voor zover voor u bekend (hoofdstuk 5, vraag 5.1.4.1)?

[geen reactie]

2.2.9. Vraag 9

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Open standaardisatieproces" (hoofdstuk 5, paragraaf 2 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.10. Vraag 10

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies om aan Geonovum het predicaat Uitstekend beheer toe te kennen voor het beheer van deze standaard.

Toelichting: indien de beheerder volledig voldoet aan het criterium 'Open standaardisatieproces' en het vertrouwen er is dat in het beheerproces voor die standaard alle mogelijke belangen die spelen rondom die standaard zorgvuldig worden afgewogen, kan het OBDO dit predicaat toekennen. De beheerorganisatie hoeft dan vervolgens een nieuwe versie van de standaard niet meer voor te leggen voor toetsing middels een procedure.

[geen reactie]

2.2.11. Vraag 11

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Draagvlak" (hoofdstuk 5, paragraaf 3 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.12. Vraag 12

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Opname op de lijst bevordert adoptie" (hoofdstuk 5, paragraaf 4 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.2.13. Vraag 13

Geef hier indien gewenst uw aanvullend commentaar aan het Forum Standardisatie en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) in verband met de inhoud van dit expertadvies en/of het gevolgde proces.

[geen reactie]

2.3. Reactie van Anoniem

Den Haag

Datum: 17 april 2026

2.3.1. Vraag 1

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies van de experts om versie 3.0 van DCAT-AP-NL te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit'-verplichting) via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van het Forum Standardisatie (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.2. Vraag 2

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies van de experts om de internationale standaard DCAT (versie 'recommendation 16-01-2014') niet meer aan te bevelen aan de overheid via de lijst aanbevolen standaarden van het Forum Standardisatie. (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.3. Vraag 3

Geef hier indien gewenst uw reactie op het opgestelde functioneel toepassingsgebied (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

“Vanuit de GDI domeinarchitectuur gegevensuitwisseling geredeneerd is belangrijk dat metadata over datasets in relevante catalogi wordt gepubliceerd. Als het functionele toepassingsgebied van de standaard wordt beperkt tot uitwisseling tussen catalogi dan wordt het gebruik van de standaard voor het door aanbieders toevoegen van enkelvoudige DCAT records in catalogi als buiten scope beschouwd, terwijl dit een valide en gewenste use-case is. Daarnaast is ook een reële use-case dat afnemers een directe link naar een los DCAT record krijgen van een aanbieder. Een dergelijke use-case past goed bij het principe data bij de bron, waarbij ook de bijbehorende metadata direct bij de bron beschikbaar is. In beide gevallen heeft de aanbieder dus niet per definitie zelf een catalogus, maar mogelijk slechts losse DCAT bestanden bij de data zelf. Bij Linked Data is dit ook het uitgangspunt; aanbieders van Linked Data zijn zelf verantwoordelijk voor het op het web aanbieden van de data en bijbehorende metadata via hun eigen internetdomein. Tenslotte is DCAT ook relevant voor de

interne structuur en inrichting van metadata repositories in meer algemene zin. In de domeinarchitectuur is beschreven dat metadata zou moeten worden verbonden aan andere metadata, omdat deze relaties de metagegevens meer waarde en betekenis geven. Het gegevensmodel van DCAT is dan onderdeel van het metadatamodel van een metadata repository en direct verbonden aan andere vormen dan metadata. Dit is bijvoorbeeld ook het geval bij het metadatamodel van het Centraal Toegangspunt Data van Rijkswaterstaat.

Een andere opmerking op het voorgestelde toepassingsgebied is dat het insinueert dat DCAT alleen zou bijdragen aan de vindbaarheid van datasets. In de domeinarchitectuur stellen we dat de FAIR principes leidend zouden moeten zijn. Als je naar deze principes kijkt dan zie je dat dataset metadata naast vindbaarheid ook een belangrijke rol speelt bij de herbruikbaarheid van datasets. Dat zou expliciet terug moeten komen in het toepassingsgebied.”

2.3.4. Vraag 4

Geef hier indien gewenst uw reactie op het geformuleerde nut en de geformuleerde mogelijkheden van het gebruik van versie 3.0 van DCAT-AP-NL voor en door de overheid (hoofdstuk 2, paragraaf 2 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.5. Vraag 5

Geef hier indien gewenst uw reactie op het doorlopen proces van het expertadvies (hoofdstuk 3 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.6. Vraag 6

Geef hier indien gewenst uw reactie op de samenstelling van de expertgroep (hoofdstuk 4 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.7. Vraag 7

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium “Toegevoegde waarde” (hoofdstuk 5, paragraaf 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.8. Vraag 8

Zijn de kosten van implementatie acceptabel en zijn deze kosten bekend en inzichtelijk voor zover voor u bekend (hoofdstuk 5, vraag 5.1.4.1)?

[geen reactie]

2.3.9. Vraag 9

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Open standaardisatieproces" (hoofdstuk 5, paragraaf 2 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.10. Vraag 10

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies om aan Geonovum het predicaat Uitstekend beheer toe te kennen voor het beheer van deze standaard.

Toelichting: indien de beheerder volledig voldoet aan het criterium 'Open standaardisatieproces' en het vertrouwen er is dat in het beheerproces voor die standaard alle mogelijke belangen die spelen rondom die standaard zorgvuldig worden afgewogen, kan het OBDO dit predicaat toekennen. De beheerorganisatie hoeft dan vervolgens een nieuwe versie van de standaard niet meer voor te leggen voor toetsing middels een procedure.

[geen reactie]

2.3.11. Vraag 11

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Draagvlak" (hoofdstuk 5, paragraaf 3 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.12. Vraag 12

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium "Opname op de lijst bevordert adoptie" (hoofdstuk 5, paragraaf 4 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.3.13. Vraag 13

Geef hier indien gewenst uw aanvullend commentaar aan het Forum Standaardisatie en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) in verband met de inhoud van dit expertadvies en/of het gevolgde proces.

[geen reactie]

Functioneel toepassingsgebied

*DCAT-AP-NL moet worden toegepast bij het uitwisselen van beschrijvingen (metadata) van datasets en dataservices (zoals APIs) tussen **gegevenscatalogi uit** verschillende domeinen, ten behoeve van de eenduidige vindbaarheid van datasets en dataservices voor hergebruik door andere overheden, burgers en bedrijven, uit verschillende domeinen.*

Het schrappen van de 2 woorden "gegevenscatalogi uit" de definiëring van het toepassingsgebied en de vraag (aan de expertgroep) naar mogelijke consequenties van het schrappen van de 2 woorden.

Toelichting

In het FDS is in het OBDO de afspraak vastgesteld dat de metadata van de datasets en datadiensten is beschreven en op gestandaardiseerde wijze openbaar ontsloten. En dat de beschrijvende kenmerken van datasets en datadiensten (dataservices) is opgebouwd volgens een versie van de [DCAT standaard](#). Het gaat hier alleen om de situatie dat de metadata wordt gebruikt door organisaties uit verschillende sectoren/domeinen. De sector/domein bepaalt zelf welke metadatastandaard(en) worden toegepast voor gebruik door organisaties binnen de eigen sector.

Het toepassingsgebied van het DCAT3 nl profiel bevat een beperking dat dit alleen bij het uitwisselen van beschrijvingen tussen gegevenscatalogi zou gaan gelden uit verschillende domeinen. Dit wordt gezien als een onnodige drempel bij adoptie.